

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Sacra Veterum Temporum Uti Et Evangelica, Ac
Apostolica Historia**

Steinhart, Franz

Ingolstadii, 1734

VD18 90104692

Noë.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62332)

44. v. 16. nempe quia placuit Deo præ omnibus scilicet aliis illius sæculi hominibus. Cur autem vivus, Idem indicat eodem loco: *Translatus est in Paradisum, ut det gentibus penitentiam*, scilicet ut in fine mundi, quando cum Elia orbi restituetur, traducat tam lingua quam exemplo suo populos tunc superstites ab adoratione Dæmonis & Antichristi ad verum Christum & Deum.

Seth Princeps filiorum Dei, cum vixisset annos 912 moritur. Qui quidem filios ac nepotes suos, dum viveret, in officio continuit, præcipue ne connubia cum Caini posteris jungerent; ipso autem nunc è vivis sublato non pauci sprete Parentum monitione formâ filiarum Cainitarum capti pulchriores & selectiores in uxores duxerunt. Ex qua conjunctione, cum jam alias Filii Dei sive Sethi robusti essent, & viribus, formâ & staturâ eximii, prognati sunt natura vim suam oranem exerente gigantes seu homines monstrôsâ staturâ, robore & vitiis insignes; qui deinde potissima causa fuerunt diluvii, in quo etiam Caini familia prorsus extincta est.

Enos.

Natus est Noë à Patre Lamech futurus alter mundi Parens. Nomen ipsi imponens Pater: *iste, inquit, consolabitur nos ab operibus & laboribus manuum vostrarum in terra, cui maledixit Dominus*. A Mose habet hæc elogia: *Noë invenit gratiam coram Domino: Noë vir justus atque perfectus: Noë cum Deo ambulavit*.

1140. Moritur Enos, cum vixisset annos nongentos & quinque

Noë.

A 1235. Moritur Cainan, cum vixisset annos nongentos & decem.
A. 1290. Moritur Malaleel, cum vixisset annos octingentos nonaginta quinque.

A. 1422. Moritur Jared, cum vixisset annos nongentos sexaginta duos

Interea in immensum propagabatur genus humanum adeo ut celebri hujus temporis Theologo ac Scriptori Hispano videatur
Sacræ Veterum Temp. Histor. B tur,

Seth moritur
gigantes nascuntur. G. 5.
v. 8. & G. 6.
à v. 1.

An. 1056.
Laus Noë G. 5.
v. 29. G. 6.
v. 8. 9. 10

G. 5. v. 11.

v. 14.

v. 18.

v. 21.

tur, terram paulò ante diluuium fuisse hominitus non minùs quàm nostro tempore repletam, habitatamque non modò Asi- am, sed & Europam atque Africam, imò & Americam, fuisseque adeò jam tum in usu artem nauticam, floruisse mercaturam, ar- tes ac disciplinas varias, populos non quidem lingua, dialecto tamen & moribus diversos.

An. 1636.
Crescit simul
malitia. G.
6. à v. 5.

Crescente humano genere cùm simul erefceret, & multa malitia hominum esset in terra, & cuncta cogitatio cordis inten- ta esset ad malum, Deus latam de impiorum hominum univer- sali excidio sententiam Noëmo aperit. Inducias tamen indul- get adhuc centum & viginti annorum iis verbis: *eruntque dies illius centum viginti annorum v. 3.* idest, nisi his centum vi- ginti annis agant homines pœnitentiam, ultra non expectabo, sed *delebo hominem quem creavi à facie terre, ab homine usque ad animantia, à reptili usque ad volucres Cœli.*

An. 1556.
Noë Arcam
fabricatur.
G. 6. à v.
13.

Deus Noëmo mandavit, ut Arcam seu navim ingentem construeret, quâ ipse cum suis & animantibus in universali inun- datione servetur. Igitur Noë mortales omnes tum factis fabri- cando arcam, tum verbis, tum missis quaquaversum in remotio- res regiones nuntiis, centum reliquis annis ad pœnitentiam hor- tatus est. Sub idem tempus, quo mandatum istud accepit, & Arcam ad Caucafi radices construere cœpit, natus est ipsi Filius Sem, deinde Japhet, demum Cham Gen. 5. v. ult.

An. 1651.
G. 5. v. 31.

Mortuus est Lamech Noëmi Parens Patre suo Mathusala adhuc superstite, cùm vixisset septingentos septuaginta septem annos.

An. 1655.
G. 5. v. 27.

Paulò ante diluuium Mathusala quoque viam universæ car- nis ingressus est, cùm natus annos nongentos sexaginta novem omnes reliquos Patriarchas vivendò superâisset.

Causa longæ
vicitis pri-
morum ho-
minum.

Causa longævicitatis primis mundi temporibus fuerit melior humorum commixtio: deinde sobrietas, quâ plerique ex filiis Seth carnibus & vinò abstinuisse creduntur. Primævus quoque vigor fructuum terræ, aliorumque alimentorum, aëris atque aquarum puritas, scientia ab Adamo hausta virtutis herbarum, fructuum, demum & maximè Dei voluntas & arcana coopera- tio, ut hoc modo & homines citius propagarentur, & scientias artesque citius perdicerent, & remotiori etiam posteritati cog- nitionem & cultum veri Numinis exemplò verbisque inculca- rent.

rent. Porro cum Sacra Scriptura non alios annos post, ac ante diluvium, numeret, sine dubio primos homines totidem ac tales annos vixisse tenendum est, quales 365. diebus absolvuntur.

Centum & viginti anni à DEO definiti abiēre, neque tamen ventris, carnisque vitiiis immersi homines ad DEum & pœnitentiam respexerunt. Igitur pluviae coeperunt, & Noë jussu DEI arcam undique perfectam ingressus est cum conjugē sua, tribus filiis horūque uxoribus. Secuta sunt animantia Angelorum ductu undique adventantia; ex reptilium quidem & immundorum quavis specie bina mas & foemina, equus scilicet & equa, asinus & asina &c. Ex mundorum verò, & volucrum quavis specie septena, nempe 4. mares & 3. foeminae, 4. arietes 3. oves, 4. columbi & 3. columbae. Ex mundis plura servabantur non tantum ad propagationem & ad cibum, sed etiam ad sacrificia post diluvium celebranda.

Arca ex ligno, ut quibusdam placet, cedrino constructa longa fuit 300. cubitos, lata 50. alta 30. non instar navis, quae in ima carina restrictior sursum versus laxatur atque incurvatur, & ad proram acuitur, & supernè aperitur; sed arca plana erat in fundo sine ulla distinctione puppis aut prorae, eademque erat prorsus arcae latitudo ab imo usque ad summum, ubi tectum habuit quasi operculum, non tamen planum sed in medio paulò eminentius, ut utrinque aquae decedentes defluerent. Tria tabulata sive contignationes secundum totam arcae longitudinem & latitudinem expansae quaterna spatia distinguebant. Infimum spatium erat locus saburræ ad librandam in aquis arcam, & sentina ad sordes excipiendas, quae postea per sportas funibus in altum reductae per fenestram superiorem eiciebantur. Alterum spatium supra infimum tabulatum occuparunt animantia terrestria variis mansueculis sive stabulis pro quadrupedum magnitudine ac multitudine distinctum, relictis opportunè viis, quibus adiri ac curari possent. In tertio erant distinctae apothecae, in quibus servabatur omnis generis annona pro hominibus & animalibus; non pauca etiam dulcis aquae dolia ad potum, ad lotionem & multiplices usus. Quartum & supremum spatium erat in summo tabulato sub tecto. Ubi ex unâ parte volucres partim ferae partim cicures suas caveas ac nidos habebant cum suo pabulo; in altera parte seu latere erant cubacula quatuor con-

An. 1656.

Noë cum suis
ingreditur
arcam sequē-
tibus ani-
mantibus.
G. 7. v. 7.

Structura
arcae.

jugum paribus destinata cum domesticis officinis & necessaria suppellectili, culina scilicet, foco, furno, mola ligni, & penu. Porro in singulis spatiis seu contignationibus erant ambulacra media & in his scalæ ad ascensum & descensum ex una contignatione in aliam. In pavimenti foramina ac tubi, quibus & pabulum animalibus & sordes ad inferiora demittebantur. In lateribus arcæ erant passim fenestræ seu potius foramina tum ad respirationem, tum ad lumen admittendum, tum ad sordes egerendas necessaria. Fenestra, cujus nominatim fit mentio, hominum habitationi respondebat.

Clauditur arca & totum reliquum humanum genus diluvio perit. G. 7. à v. 17.

Receptis in arcam omnibus, quas DEUS voluerat, animalibus porta, quæ instar subicii pontis ad introducenda quadripedia demissa erat, sublata est, apteque, ne aquas admitteret, ab Angelo clausa. Tum verò, ruptis abyssi fontibus & cataractis Cœli apertis, aquæ paulatim intumescens arcam primò quidem è terra sublevarunt, cadentibus autem continuo per 40. dies & 40. noctes pluvis eam immensum auctæ tam altum extulerunt, ut denique 15. cubitis supra montium vertices, solo DEO gubernante, in aquis fluitaret: demersis interea præter omnia animalia terrestria & volatilia cunctis omnino hominibus, clade eò magis horrendâ, si omnes etiam ex hoc temporali diluvio transierunt ad æternum incendium. Quamquam meritò creditur, præter innumeros parvulos, qui per ritum aliquem DEO oblatis contra peccatum originis remedium acceperunt, multos ex infinita multitudine adultos etiam pœnas æternas evasisse, & ad horribilem illam mundi faciem percutientes pectora denique pœnitentiam egisse. Illud tamen fatendum est, ad initium inundationis nullos respuisse, ne quidem ex amicis & propinquis Noëmi; alias enim ad arcam cum ipso convolâssent; sed potius *edebant & bibebant, uxores ducebant & dabantur ad nuptias usque ad diem, quâ intravit Noë in arcam, & venit diluvium & perdidit omnes: Luca 17. v. 27.* incredibile planè animorum cœcitate, dum in eorum oculis volucres & animalia ad arcam omnibus ex sylvis certatim confluerent, & Cameli, Elephantes, Tigrides, Leones &c. feritate depositâ placidè ingrederentur.

Aquæ diluvii unde? G. 7. v. 11. & 12.

Illam porrò immensam aquarum moles indè confluit primò, *quia rupti sunt omnes fontes abyssi:* omnes scilicet cavernæ subterraneæ aquas suas per ostia in terram effuderunt eamque ob-

ruc-

ruerunt, succedente in eas cavernas interea aëre. Secundo *Cataracta Cæli aperta sunt*: maxima nempe aquarum vis ex mediâ regione aëris tanto impetu & fragore in terras dejecta est, ut totus aër per vastissimas scissuras quodamodò hiare videretur, & jam non guttatim sed more torrentium flumina & fluctus effunderet. Tertiò insolitæ pluviz, DEO vapores & aërem in aquas assidue convertente, vel etiam aliquas de novo producente, durarunt totis 40. diebùs & 40. noctibùs continuis.

Licet autem postea pluviz cessaverint, terra tamen eadem aquarum profunditate submersa deinceps deituit totos 150. dies. Post hos primum cœperunt imminui, donec magnâ aquæ parte rursus in aërem vel primævam materiam conversâ, reliquâ in abyssum subterraneam iterum reclusâ superficies terræ denique omnino siccaretur, ponerenturque littora mati, ac ripæ fluviis, ne transilirent fines suos.

A. 1657. Post integri anni seu 365. dierum carcerem Noë ex arca in montibus Armeniæ confidens egressus est ac soteria celebravit oblatò de cunctis pecoribus & volucris mundis super altari sacrificiò. Inde in campestria loca descendit, & ad culturam terræ se convertit. Filii autem acceptâ divinâ benedictione propagando rursus humano generi operam dederunt.

A. 1659. Et Sem quidem præter multos alios filios & filias genuit Assur & Arphaxad, à quo rectâ lineâ descendit deinde Heber, Abraam, & electus DEI populus. Vixit Arphaxad annos 438. Japhet genuit Gomer, Javan aliòsque filios, à quibus orti sunt populi, qui cum tempore Europam habitârunt. Cham primogenitum filium habuit Chanaan, à quo Chananæi, Amorrhæi, Jebusæi &c. qui maximâ parte terram postea incoluerunt, quam Palestinam, sive terram Sanctam appellamus. Genuit quoque filium Mesraim, à quo descendere nominati in sacris Libris Philistæi.

A. 1670. Noë interim etiam vineam plantavit, ut uvæ vinò inde expressò deinceps potum præberent, cum vites hætenus sparsim crescentes uvas solummodò ad esum ministrassent. Bibit igitur Senex paulo liberius, vinòque victus jacuit nudatus in tabernaculo. Chanaan puer primus in Avum dormientem incidit, & indecorè nudatum videns rem cum risu ad Patrem detulit; qui nihilò modestior etiam fratres ad spectaculum ridens invitare

Mundus res
paratur.
Gen. 2.

Noë arcæ e-
greditur Gen.
8. à v. 18. &
G. 9. v. 1.
& v. 20.

Genus huma-
num propa-
gatur. G.
10.

Noë Chanaan
filio Cham
maledicit.
G. 9. à v.
20.

non est veritus. Noë ubi sopore discusso rem totam ordine didicit, criminis Authori puero ejusque posteritati maledictionem vilissimæ servitutis in pœnam vel imprecatus est, vel propheticâ voce denuntiavit; abstinens à simili in Chamum maledictione; sive quia is non ita pridem fuerat à DEO benedictus, sive quia noluit maledictionem in reliquos Chami filios eorumque Posteros redundare. Semo verò & Japheto pietatis ac reverentiæ paternæ officium, quo incidentes retrorsum pallio nudatum operuerunt, multa benedictione fuit compensatum.

An. 1693. Arphaxad natus annos triginta quinque genuit Sale, qui vixit deinceps 433. annos.

G. 11. à v. 12. Sale genuit filium Heber, à quo postea Hebraica lingua ac Hebræi nomen acceperunt. A condito enim mundo una tantum erat inter homines lingua, neque certum nomen propterea habebat. At cum deinde ad turrim Babylonicam divinò artificii plures audirentur linguæ, illa, quæ antea communis fuerat, Hebræa dicta est, quia in Heberi familia ac gente mansit. Hebræam porrò primam omnium linguam esse probat tum ipsius brevitatis & simplicitatis, tum auctoritatis Doctorum. Syriaca proles dicenda est Hebræicæ & Chaldaicæ. Hebræi enim cum abduci fuissent in Babyloniæ, cœperunt loqui paulatim etiam Chaldaicam; quam cum bene pronuntiare non possent, nata est ex utraq; quædam tertia, quam deinceps Judæi pro vulgari habuerunt, quæque Syriaca dicta est à regione, ubi maximè ejus usus vigeat, nimirum circa Hierosolymam,

An. 1723. Heber natus 34. annos genuit Phaleg, qui vixit annis 239.

G. 11. à v. 14. Phaleg natus 30. annos genuit Rheu, qui vixit annis 239.

An. 1787. Non diu post propagatâ jam & vehementer multiplicata humani generis sobole cum propediem dividendos se, ac varias in orbis regiones spargendos esse homines intelligerent, idque ex Heberi vaticinio scirent, in campo Sennaar propè Euphratem, civitatem ac altissimam in eâ turrim ad communem memoriam, ornatam, gloriam, vel ad perpetuam nominis sui famam erigere cœperunt. Jamque ingens turris moles ad quatuor millia passuum ascenderat, *S. Hieron. l. 5. in Isaiam ad c. 14.* ac universi homines cum Noëmo ad promovendum grande opus confluentes in terra illa, quæ postea Babylonia dicta est, confederant: cum DEUS humanæ prudentiæ consiliis ad propositos sibi fines usurus,

An. 1757.

G. 11. à v. 16.

An. 1787.

G. 11. à v. 18.

Homines, antequam dividatur turrim Babylone edificant.

G. 11. à v.

11. ad 7.

partim ad sinum usque Persicum descendit, accessisset. In quâ Chanaan cum suâ Posteritate obtinuit magnam ac optimam ferè partem, quam nempe DEUS postea Abrahamo toties laudavit, promisit, ac demum ipsius Posteris Israëlitis deleta aut in servitutem abstracta Chananæa progenie possidendam dedit.

Populi dispersi suam formant rempublicam
G. 10. v. 92.

Profectæ hunc in modum quaquaversum familiæ cum sua quæque supellectile, animantibus, tum feris, tum domesticis, alibi quoque ad humani generis usum propagandis, ubi ad delectas sibi sedes pervenerunt; singuli populi suas sibi res, ut ratio postulat, agere cœperunt, terras distribuere & agros, urbes moliri, ædificare domos, cœteraque meditari, quæ ad reipublicæ unius constitutionem pertinerent, ex illius utique directione & gubernatione, cujus auspiciis sese in viam dederant, illum agnoscere non Parentem solum sed Governatorem etiam ac Principem; ad eum ultrò communis boni procurationem ac providentiam deferre, dum singuli suis quique commodis ac necessitatibus attenti essent. Ille autem de communi suffragio inferiores sibi substituere Magistratus, qui crescentem paulatim multitudinem in minoribus oppidis pagisque regerent.

Introducunt cultum veri Numinis ubique terrarum.

Quod veri Numinis cultum attinet, omnes fortassis hunc in terras, quas incolere cœpère, induxerunt. Verùm uti minimè dubitari debet, quin ea in Provincia, quam Noë, Sem, Heber incoluerunt, vera pietas ac religio ipsiis saltem viventibus, perseverarit, ita in reliquis paulatim ad superstitionem miseros mortales deflexisse, instigante malo dæmone, variisque artibus illudente, satis superque constat.

Regna paulatim constituuntur, ac primum Babylone. G. 10. v. 1. 9. 10.

Sed nec laudata antea populos gubernandi ratio diu ubique viguit: nam post divisionem per varias orbis partes regna constituta sunt, quique antea veluti Patres familiam gubernaverant, nunc dominatum in subditos exercere, vicinosque populos vi atque armis sibi subicere cœperunt. Ac Babylone primum surrexit Regnum atque Imperium. Conditor fuit Nemrod militari audaciâ & civili prudentiâ clarus. Chami nepos, terram Senaar, sive Babylonicum agrum in divisione terrarum sortitus. Paulò post regna surgunt etiam in Arabia, & Ægypto, ubi Mesraim Chami filius Thebas ædificavit, ob quod se postea Thebæi primos hominum credidère. Eodem ferè tempore Sicyoniorum

ufurus, eorum vanitatem mirâ arte elusit, simulque destinatam humani generis in varias terras distributionem executus est. Erant tunc universim septuaginta duæ familiæ, quæ genus humanum constituebant. *Gen. 10.* Ex stirpe Sem numerabantur familiæ 15. Ex progenie Japhet 25. Ex posteritate Chami 32. familiæ, homines verò intra trecentos à diluvio annos jam infiniti; nam interveniente divinâ providentiâ per paucos occupabat immatura mors, multi nascebantur gemini, rari aut nulli erant steriles, plurimumque simul uxorum erat usus, omnesque ac toti vacabant generationi.

Igitur pro numero familiarum DEUS singulas momentò docuit novam ac ab aliis omninò diversam linguam eâ, quæ hæcenus una omnibus fuerat communis, ex omnium memoria repente deletâ; exceptâ familiâ Heberi, apud quam solam primæ linguæ usus permansit. Quò factum est, ut abruptò mutui sermonis inter familias commerciò ab opere desistere cogerentur, atque in alienas & remotas terras migrationem, à quâ amore natalis soli ac dulci amicorum consuetudine hæcenus abhorrebant, libenter susciperent.

Facta itaque Authore DEO per Noëmum totius humani generis caput ac Principem distributione, Sem cum suis obtinuit terras illas, quæ ab Euphrate versùs ortum per Persiam ac Indiam postea dictam latè porrigitur, designatis cuique familiæ certis ac distinctis terrarum spatiis. Unde subsequentiis annis ac sæculis numerò crescentes colonias; ulterius in orientem promoverunt, ac, quam nunc vocamus Asiam majorem Insulasque Oceani Orientalis occuparunt.

Japheti familiæ partim ab Euphrate Septentrionem versùs, partim in Asiam minorem ac Insulas maris mediterranei, denique per totam, quâ latè usque ad Gades protenditur, Europam sese diffuderunt; ac inde cum tempore DEO impellente ac dirigente navibus per immensa aquarum spatia novas terras quasi vèrè, ut in ea quoque orbis parte, quam Americam dicimus, per adductas colonias humanum genus propagaretur.

Chamo, ejusque numerosis familiis cessit Arabia, Ægyptus, Æthiopia, & Africa universâ; deterior sine dubio portio; nisi terra, quæ inde à finibus Asiæ minoris inter mare Mediterraneum & Euphratem sita, partim versùs Ægyptum excurrit,

partim

DEus in diversis familiis diversas linguas instituit. G. 11. à v. 7. ad 10.

In divisione terrarum Sem cum suis familiis obtinuit Asiam. G. 10. à v. 22.

Japhet Europam. G. 10. à v. 2. ad 6.

Cham Africam. G. 10. à v. 6. ad 22.

rum Regnum in Peloponneso initium accepit; ac deinceps alii atque alii per orbem populi Reges habere cœperunt. Inter quos illi, qui ex familia Sem ad extremas Orientis oras commigrarunt, Fohio Ductori suo ac post ipsum Xinungo Imperium detulerunt. Qui ad eam primam Monarchiam Sinicam fundamenta jecerunt ducentis post diluvium annis Noëmo adhuc superstite, ut constat ex subductis Chronologia Sinicæ annis. Simul etiam in populo suo haustum à suis Majoribus veri Numinis ac Creatoris cultum conservarunt. Nam, ut Sinica testantur monumenta, Fohius certas pecudes domi alebat, quas Cœli terræque Domino immolaret. Eidem Cœli Domino Hoanti Imperator tertius templum posuit. Chuenhi, Imperator quintus, Divini Numinis cultum propagavit in omnes Provincias, & certos eidem procurando Mandarinos præfecit. Imperator Chintamus circa annum 2240, quo tempore ob steriles illos septem annos per totum terrarum orbem fames erat, è regia sua sede Queite in Provincia Honan in ea calamitate egressus, nudis pedibus, sacco indutus vicinum collem ascendit; ubi humi prostratus humili oratione Domino Cœli & terræ se pro suo populo sacrificium obtulit, & pluvias impetravit. Horum Successores non minorem pietatis veræ ac Religionis curam gesserunt, donec corruptis moribus elanguit pietas, & profana superstitionum vesania etiam Sinis incumbere, & per populum grassari cœpit. Quod factum est circa annum 3500; quo primùm tempore Idola colere cœperunt, & cultum veri Domini Cœli & terræ negligere, veluti Matthæus Riccius è Societate JESU primus apud Sinas Missionarius demonstrat in libro Sinico, quem vocat: vera Domini Cœli Essentia.

A. 1819. Rheu natus annos 32 genuit Sarug, qui vixit annos 230.

A. 1849. Sarug natus annos 30 genuit Nachor, qui vixit annis 148.

Nemrodo hoc ferè tempore mortuo; quem profani Scriptores Belum vocant, Ninus ejus filius Babylonicum cepessivit Imperium. Iste publico Idolorum cultui occasionem & initium dedit, veluti Hieron. notat in Ezech. c. 23. & in Oseam c. 2. Cùm enim Patrem suum Imperii Fundatorem in frequenti Procerum conventu commendasset vehementius, eumque non solum per-

Sacra Veterum Temp Histor.

C

pe-

G. 11. v. 20.
& 21.

G. 11. v. 22.
& 23.

Origo Idole-
latriæ.

peruâ apud Posteror memoriam sed apud Superos etiam immortalitate dignum prædicasset, Statuam, quæ Patrem ad viventis speciem repræsentaret, erexit cui quali viventi deferretur honos; ad quam si quis reus confugeret, abripi non posset ad poenam, miserorum denique commune esset perfugium. Quæ res defuncto Divinitatis opinionem facile conciliavit adeo, ut hic falsorum Deorum primus primò quidem à Babyloniis in templo, quod ipsi Ninus magnificum Babylone excitaverat, sacrificiis coleretur; deinde ab aliis etiam gentibus. ab his quidem sub nomine Bel aut Baal, ab aliis sub nomine Saturni. Quod Nini exemplum Principes alii populique imitati viris illustribus laudabili quidem conservandæ eorum memoriæ & egregia facinora imitandi studio passim ex cæteris lapidibus, ligno, argento aut auro statuas erexerunt: *Sap. c. 14. v. 12.* sed re paulatim dæmonum astu ad superstitionem deflectente attributâ rebus inanibus Divinitate quâdam sive quòd eis Principes Jus Asyli tribuerent; sive quòd ibi dæmones aliqua vulgo mira facerent, & responsa redderent, Idola atque Idololatriam toto terrarum orbe invexerunt, cum hætenus ante & post diluvium usque ad tempora Nemrodi mundus nonnisi unum solum & verum DEum agnovisset.

Ninive conditur, & Imperium Assyriorum fundatur.

G. 10. 7. 11.

Ninus paterni Regni angustiis non contentus alterò pessimo exemplo Imperium armis propagare instituit. Ergo ab Euphrate ad Tigrim progressus Assyriam ab Assur Semi filio, cui ea terra in divisione obtigerat, sic dictam invadit ac in suam redigit potestatem; urbemque longè amplissimam ad exemplum Patris in ripa fluminis condit, ac Niniven à suo nomine dicit. Quam postea etiam Regni sedem relicta Babylone delegit ac Assyriorum fundavit Imperium, Assur propterea sive Rex Assyriorum *Genesis 10.* nominatus. Ab hoc Nino Gentilium Historiæ initium ducunt, Juxta quos multas adhuc magnasque per Asiæ Provincias suo Imperio subjecit. Ultimis vitæ annis ex Semiramide filium Ninyam suscepit & Regni hæredem reliquit.

Semiramis regnat.

Post Nini mortem Semiramis nomine Ninyæ adhuc impuberis Imperium administravit, demum omnino ad se transtulit mulierum, quæ regnavit, prima. Ab hac conditam scribunt Babylonem; sed auctam & amplificatam potius interpretari licet, & admirabili murorum ambitu cinctam; cujus circuitus stadia continebat quadringenta octoginta, erantque latera quatuor, singula

singula centum viginti stadiorum. Famofam illam turrim concinnè ornavit, & Beli templo adaptavit. Condidit & alias urbes ad Euphratem & Tigrim, ubi & emporia illis constituit, qui merces aliunde importarent. Post multa alia magnificentiæ suæ per totam Asiam monumenta postque res multas magnasque pace belloque præclarè gestas cum libidinosa æquè ac bellicosa fœmina ipsius filii concubitum peteret, ab ipso interfecta est.

Igitur Ninyas cœpit imperare, vel potiùs Regni curas Præfectis committere. Ipse verò contentus elaborato à Parentibus Imperio belli studia deposuit, ac veluti sexum cum Matre mutasset, rarò à viris visus in fœminarum turba consenuit. Quare vitæ rationem plerique deinceps Assyriorum Principes sunt imitati: qui proinde apud Scriptores in tenebris ac silentio jacuerunt, verbò Reges, re autem mancipia voluptatis.

Anno 1878. Nachor natus annos 29. genuit filium Thare.

Anno 1948. Thare septuaginta annos natus genuit Abraam filium in Chaldæa trans Euphratem sitâ in loco Ur dicto. Præter quem eidem nati sunt duo adhuc alii filii Nachor & Aran. Abraam ab adolescentia chaldaicam sapientiam professus est in siderum rurumque cœlestium contemplatione occupatus. Inprimis autem DEum acceptâ à Majoribus pietate constanter coluit, quam conservavit etiam, cum invaliscente ubique Idololatria ipse Parens & Nachor frater aliquandiu Diis alienis fervirent. In tam universali cui oblivione atque neglectu DEus hunc servum suum eligit, ut esset Pater eorum, apud quos cognitio veri Nominis atque cultus perseveraret. Porro tres isti Fratres duxerunt uxores. Et Abram quidem Saram ex eodem suo Patre sed alia Matre natam. *gen. 20. v. 21.* Aran genuit filium Lot. Nachor ex Melcha habuit octo filios, ac inter hos Camuel Patrem Syrorum, & Bathuel, qui postea genuit Laban & Rebeccam. Abraam ex verili Sara non habebat Liberos.

Anno 2006. Noë moritur, postquam vixerat 950. annos. Cajus vitam ante diluvium uti Moses compendio descripsit, ut nec locum habitationis ejus indicaverit, ita nec ubi post diluvium vixerit, aut ubi mortuus sit explicat. Illud satis certò constat, eum insigni continentia exemplo totis trecentis quinquaginta annis, quibus à diluvio supervixit, & verosimillimè etiam

Ninyas & subsequentes Assyriorum Reges in gloria.

G. 11. v.

24. & 25.

Abraam nascitur & à Deo Pater creditum igitur.

G. 11. à

v. 26.

Noëmi obitus Gen. 9. v. 29.

centum annis ante, quibus Arca fabrica occupabatur, nullos liberos suscepisse; nam, quod Moses affirmat, ex nullis aliis quam ex Sem, Cham & Japhet disseminatum est omne genus hominum super universam terram *Gen. 9. v. 19.* neque uti de aliis, ita de Noë dicit illud. *genuit filios & filias.*

An. 2018.

Abraam
Migrat in
Mesopotamiam. *Gen. 11. v. 29.*
Act. 7. v. 2.
Judith. 5. v. 9.

Abraam natus annos septuaginta à DEO ex Chaldaea vocatur, iubeturque peregrinari in terram, quam ipsi monstraturus esset. Quod cum Patri aperuisset, Thare tulit Abraam, Saram, Lot (Aran tunc diem jam obierat *Gen. 11. v. 28.*) & eduxit eos de Ur chaldæorum, ut irent in terram chanaan, veneruntque in Mesopotamiam usque Haran & habitârunt ibi. Circa quod tempus Chodorlahomor Regis Assyriorum apud Persas seu Elamitas, ab Elam Semi filio sic dictos, Gubernator Regulos Sodomæ, Gomorrhæ ac finitimarum civitatum Jordani adiacentium sub Imperium redegit. *gen. 14. v. 4.*

Migrat in
terram Chanaan. *Gen. 12. v. 1.* ad 10.

Abraam nonnisi quinque annos habitavit in Haran. mortuo enim ibi Patre inde vocatus est à DEO in terram Chanaan, futuram cum tempore Regnum Israël. Relicto itaque in Mesopotamia fratre Nachor, qui & ipse cum suis de Ur chaldæorum illic commigrârat; ipse cum Sara, Loto, totaque familia perrexit in terram Chanaan, venitque usque ad locum Sichem. Ubi Dominus ipsi apprensus totam illam terram Chanaan ipsius posteritati promisit. Abraam igitur eodem in loco altare, veluti primum lapidem posuit terræ sanctæ, & habitationis, in qua ab electo populo verus Dei cultus cum tempore stabiliretur. Inde postea progressus ad montem tentoria fixit ad longiorem moram inter urbes Bethel & Hai, erectoque altari DEO invocavit nomen ejus.

In Ægyptum
proficiscitur.
Gen. 12. v. 10.

At vehemens fames Regionibus illis incubuit. Quare cum suis in Ægyptum profectus est. In via metuens, ne ob excellentem Saræ, licet jam sexaginta quinque annos natæ formam se interfecto Ægyptius aliquis eam in uxorem duceret, monuit Conjugem; ut, quamdiu in Ægypto morarentur, sororem suam esse se diceret. Et sanè vix terram ingressus est, Rex ipse laudatâ à Proceribus Saræ pulchritudine frui cupiens peregrinam in Regiam adduci jubet. At immisissis divinitus corporis cruciatibus protinus Abrahæ uxorem esse intellexit. Quare ad se vocato in-

tactam restituit, ipsūque cum multā honoris significatione dimisit.

Exactā in Ægypto hyeme & bonā veris parte cum magno famulorum, ancillarum ac gregum numero multāque auri argentique copia remigravit in Chanaanitidem, fixisque iterum inter Bethel & Hai tentoriis in Altari, quod duobus ante annis erexerat, DEO Sacrificium gratiarum actionis obtulit. Optabant quidem Abraam & Lot simul ibi habitare, eūque in finem à Chananæis terræ illius Dominis communia pascua conduxerant. Quia verò angustior erat ager, quā ut amborum gregibus sufficeret, Lotus optione sibi factā ad Regionem Jordani propiorē cum suis recessit, & in urbe Sodoma habitavit. Abraam autem non procul ab urbe Hebron in valle quadam, Mambre dictā, confedit; ubi Dominus ipsi rursus pollicitus est numerosissimam Posteritatem ac universam illam terram, quæ à Syriā Ægyptum versus, & à mari mediterraneo versus Euphratem excurrit. Ipse verò ibidem altare excitavit ad offerenda deinceps DEO Sacrificia.

Ex quo de Ur Chaldæorum egressus est, illud vitæ genus amplexus est magnus hic vir, quod sectabantur homines ante Nemrodi tempora. Regnabat veluti caput & Pater in sua familia; cum quā profitebatur vitam simplicem ac pastoritiam. Erat quidem in alieno semper solo peregrinus, nulli tamen obnoxius Domino veluti Princeps. Valebat magnā, quam ipsi tum opulentia tum manifesta DEI protectio conciliabat, autoritate apud vicinos Regulos, adeo ut eius amicitiam foedusque ambi- rent maximè, qui circa montem Hebron dominabantur. Et verò profuit habuisse amicum & foederatum. Pentapolitani sive quinque civitatum Reges Sodomæ, Gomorrhæ, Adamæ, Seboim & Segor pertasi tributariæ servitutis à Chodorlahomere defecerant; quod iste ulturus cum tribus aliarum Prævinciarum Regis Assyrii Præfectis Pentapolitanis bellum intulit, felicique exitu in valle sylvestri contra eos pugnavit. Inde ad prædam conversus quinque urbes spoliavit, multosque captivos ac inter hos etiam Lotum abduxit; cuius rei accepto nuntio Abraam partim domesticis trecentorum octodecim vernaculorum, partim auxiliaribus Hebronitarum copiis fretus hostes usque ad Jordanis fontes persecutus est; eosque noctu improvisò

Redit in Chanaanam & separatur à Lot. G. 15.

Vincit hostes & liberat Lotum. Gen. 14.

ibi adortus magnâ clade affecit, ac Lotum cœterosque captivos cum multis spoliis reduxit.

Melchisedech ei victoriam gratulatur. G. 14. à v. 17.

Redeuntem excepit cum multa victoriæ gratulatione Melchisedech Rex simul & Sacerdos Altissimi in urbe Salem seu Jerosolyma, & in Sacrificium gratiarum actionis DEO panem & vinem obtulit in typum veri & incruenti Sacrificii; cui vicissim Abraam, veneratus in Sacerdote JESUM Christum ex suâ stirpe nasciturum decimas ex omnibus donavit. Ubi convallem suam Mambre tenuit, adfuit quoque Rex Sodomæ & nomine reliquarum etiam civitatum, ut spolia omnia, quæ hosti eripuisset, servaret, rogavit. Verùm Abraam ne minimum quidem sibi retinuit, ne quis gloriari posset, se Abraam ditasse, qui nemini volebat quidquam debere, nisi DEO.

Deus eidem rursus appa-rens filium promittit. G. 15.

Paulò post Dominus eidem nocte per visum filium hæredemque promittit, tantamque Posterorum multitudinem, quanta esset stellarum, quæ numerari non possent: Simul longam eorum in Ægypto servitutem denuntiat; donec completis Chanaanorum iniquitatibus post quartam generationem liberi dimitterentur, ac illis ejectis terram promissam occuparent.

Sara viro ancillam per-mittit. G. 16. à v. 1. ad 4.

Ex his poterat Sara intelligere sperareque se adhuc Matrem fore. Nihilominus divinam promissionem ad se minimè pertinere putans suo viro ancillam Agarem permisit. Ac ipse in has inferioris ordinis nuptias etiam consensit, ratus divina promissa in Saræ sterilitate ac senectute impedita commodè sic saltem expediri posse. Nec enim polygamia tunc erat res nova, sed vulgò usitata passimque frequentata etiam à viris piis ac DEum timentibus, quæ quidem consuetudo à tempore diluvii ita inolevit, ut Lex Mosaiica laxitatem hanc non tolleret sed firmaret Deuteronomii c. 21. v. 15. & 16., quippe quæ tum odiosæ tum dilectæ uxoris liberos pro legitimis filiis & hæredibus haberi voluerit. Et Deut. c. 17. v. 17. Regibus plures uxores concesserit, plurimas verò prohibuerit. Quæ quidem Lex apud Judæos viguit, donec Legislator novus stabiliret illud: *Erunt duo in carne una.*

An. 2032. Ismael nascitur. G. 16. à v. 4.

Agar concepit. At ancillam propterea se oblita despexit Dominam. Quod Sara non ferens eam ita afflixit, ut vexationis impatiens fugerit in desertum. Ab Angelo verò ad puteum ventis & videntis admonita ut rediret, & modestius ergo Dominam

nam

nam se gereret, reversa est & peperit filium, quem Pater Ismaël vocavit.

An. 2046. Cùm Ismaël tredecim impleviffet annos, Dominus Circumcisionem sub nomine pacti & foederis Abrahæ mandat, ac quasi Legem perpetuò valituram promulgat; quo veluti signo DEI populus & filii promissionis à Jacob postea descendentes discernentur à cæteris gentibus & populis, licet alias verum DEI cultum retinentibus: Icerumque ipsi & posteris terram Chanaan cum tempore veræ Religionis sedem, filiumque promittit altero anno ex sua Sara nasciturum. Itaque Abraam se & Ismaëlem, servos quoque tum emptitios quàm domi natos circumcidit eximia sanè sua & suorum obedientia in re minimè facili, quæque vulgò inutilis ac ridicula videri poterat.

Eodem anno dum in suâ convalle Mambre sub meridiem in ostio tabernaculi sedet, tres insigni specie Juvenes viâ publicâ procedunt. Abraam pro solita sua erga peregrinos charitate eis occurrens oratione ad eum conversâ, qui oris aut cultûs dignitate præstare videbatur, *Domine*, inquit, *ne transeas servum tuum*, rogâtque ut quiescant sub arbore, donec quippiam, quo se reficerent, pararetur. Inter prandendum sermonem iniecere de uxore, cerrumque esse voluerunt Abraam de filio ex ea nascituro. Finitâ mensâ pergunt Sodomam. Cùmque aliquousque Abraam eos comitaretur, ille, qui primas hætenus egerat in hac scena, inter eundem aperit ipsi consilium de evertendâ Sodomâ, Gomorrhâ & tribus aliis vicinis urbibus; ob enormia earum peccata. Motus commiseratione rogavit quidem diu multumque pro Sodomâ; sed cùm ne quidem decem Justos in eâ esse audivisset, denique orare cessavit. Et Angelus quidem ille, Dominum referens, disparuit & Abraam ad suos regressus est: alii vero duo Angeli eo adhuc vespere Sodomam venerunt.

Sedebat tum Lotus ante portam Civitatis pro more suo & exemplo Abrahæ operiens peregrè venientem, quem hospitio exciperet. Igitur Angelos sub specie duorum Juvenum adventantes invitat; qui cùm mansuros se eâ nocte in plateâ simularent, Lot, certus non esse domum, in qua præclarâ formâ Juvenes tutò diverterent, multò minùs ab improborum petulantia immunes in plateâ fore, compulit illos apud se pernoctare. Vix benè cœnaverunt, adest præ foribus scelerata turba, hospitesque

An. 2046.
Circumcisio
instituitur.
G. 17.

Angelos ho-
spicio excipit
G. 18.

Angeli Lo-
tum cum suis
Sodomâ edu-
cunt.
G. 19.

ad flagitium foras deposcit. Lot tumultuantes in casum dehortatus est. Quare Angeli cœcitate percipiunt infantes, ita ut ostium domus, per quod irrumperent, invenire non possent. Deinde summo manè Lotum, uxorem, & duas ipsius filias domo & urbe educant serio monitos, festinant ac totâ valle mox perdendâ citò excederent, nec minutum temporis vel respiciendo perderent. Lotus cum tribus fœminis properans jam haud procul erat à porta oppidi Segor, quod ipse communi calamitati precibus suis exemerat, cum uxor, ut horribile spectaculum tantisper oculis usurparet, se retrò convertit; statimque inobedienciæ & curiositatis pœnas dedit. Nam eodem in loco conversa est in statuam salis; Loto interea cum filiabus urbem subeunte, neque domesticam cladem animadvertente. Cum autem ne ibi quidem se satis tutum crederet, montem vicinum ascendit, nactusque speluncam à diro incendio averfam, in eam se cum filiabus abdidit.

Interitus
quatuor ur-
bium. G. 19.
à v. 24.

Interea excussa continuò è nubibus fulmina tectis urbium flammis injiciunt cum tonitribus horrendo fragore reboantibus: sequitur & cadit ignea ex sale, sulphure, pice liquatis pluvia, quâ vici omnes, plateæ planitiésque camporum inundantur, hominésque & animantia cunctaque plantarum genera exurantur: demum ipsa terra per ingentes motus vallis hiatus discedens in profundum abit: & aquæ subterraneæ erumpentes ac cum pice & sulphure permixtæ terræ locum occupant. Atque ita quatuor nobilissimæ urbes totaque Regio, quæ antea fuerat *quasi Paradisus Domini*, cum habitatoribus suis funditus perit; durante in hodiernum usque diem consceleratae gentis & divinæ animadversionis exemplò; piger enim & horrens lacus perpetuis vaporibus exæluat, ac finitimum agrum pestifero halitu sterilem facit ad octo passuum millia. Interim filiae Lot stultè credentes eâ calamitate reliquum humanum genus perissè, Patrem vinò inebriant eumque nocte nefario utraque incestu polluunt, ex quo deinde nati Moab & Amon totidem populorum Authores extiterunt.

An. 2048.
Isaac nascitur
G. 20. v. 21.

Abraam non multò post migrans ex convalle Mambre Ægyptum versùs horis ferè quatuordecim progressus est, & ab Abimelech Rege Geraræ licentiam petiit in ipsius terris habitandi, quam etiam Rex facillè de dit; at simul Saram, quam ille rursus

rurfus sororem suam dixerat, in Conjugem postulavit. Jámque fuerat in Regiam adducta, mox tamen iterum viro suo reddita additis etiam muneribus, postquam Rex in somnis à Domino monitus est, esse uxorem Abraham; quam cum recepisset, non diu post ipsam centenario diu & ardentibus votis expetitus totiesque à Domino promissus filius Isaac nascitur de Sara nonagenaria incredibili Parentum gaudio; isque octavo die circumcitur.

Isaac quinto ætatis anno ab lactatus est. Quo tempore Pater grande convivium dedit more utique antiquo & à Majoribus recepto, infante primùm, ut apparet, inter convivas sedente, eorumque cibos pro modulo suo participante. Paulo post videns Sara Ismaëlem cum Isaaco procacius colludentem, petiit, & licet agrè, à Patre impetravit, ut puerum cum Matre domo deturbaret. Errat igitur Ismaël primò in solitudine Bersabée, deinde in deserto Pharan habitans volente Agare mulierem Ægyptiam in uxorem duxit, genúsque Ismaëlitaram à seipso propagavit; qui postea per Arabiam habitantes Agareni & Saraceni dicti sunt. Et quia Ismaël decimò tertio primùm anno circumcisus est, hinc Arabes circumcisionem ad eum quoque annum differunt gentis suæ Authorem imitantes.

Inter hæc Sem moritur & Babylone sepelitur, cum esset sexcentorum annorum, omnium Patriarcharum post diluvium antiquissimus. In cujus familia retenta fuit vera pietas verusque DEI cultus plerisque aliis in idololatriam prolapsis: dico plerisque; nam satis constat, Abimelech & Melchisedech Chanaanorum Regulos veri DEI cultores extitisse cum magna subditorum parte, populo in utramque partem Principes suos imitante. Quòd si in Posteris maledicti Chanaan tales reperti sunt hoc tempore, minimè dubitandum videtur, etiam in aliis Chami & Japheti filiis ac nepotibus non paucos ubique terrarum fuisse, qui haustam à Noëmo pietatem foverint, ac propagarint.

Abraam.

Abraam verò, postquam cum Rege Abimelech foedus sanxit; quietus jam terræ puteum Bersabée circumjacentis, pos-

Sacra Veterum Temp. Histor.

D

seffor

Abraam jubetur filium immolare.

Isaac ab lactatur, Et Ismael domo ejicitur. G. 21. à v. 8.

Sem moritur. G. 11. v. 10. & 11.